2 قەســـــيدەى ڕامبۆ.. لـــــــه عەرەبييەوە: نەژاد عزيز سومێ

(1)
كۆميديايەك لە سێ ماچدا

لەوەى دايد□ پۆشێ داماڵڕابوو
درەختى گەورەى خۆتێهەڵقورتێنيش
لەوێ بوون ،
بە گەڵاكانيان
مينای پەنجەرەيان
لە نزيكەوە … نزيك ،
بە مەكرۆييەوە دەكوتا .

لەسەر كورسييەكى گەورە دانيشت
دەستى تێكئاڵاندبوون
نيوە ڕووت ..

لەسەر زەوى ژوورەكەدا
ئازاد دەلەرێنەوە ..
م□ بەستم
لە پ□يي□ جوانە ناوازە ، ناوازەكانييەتى ..

زەينم دايێ
ڕەنگيشم ڕەنگى مۆم بوو ..
تيشكێكى ورشەدار ، دێ و دەچێ و
لە خەندەيدا دەشەكێتەوە ..
گوڵەمێشێكيش لەسەرى مەمكى ..

هەردوو قاچە نەرمەكانيم
ماچ كردن ..
پێـــكەنى ..
لەمەكرۆيى پێكەنينى هەڵوەريويدا ،
بوو بە بلوورى جريوە و كريستاڵان ..
پ□يي□كانى لە ژێر كراسێكى ڕووبەدەردا
دەستووريان دا :
دەكرێ تەواوى كەى ؟

یەکەم لایلایە ئەو دەستی پێکرد
پێکەنین□ ه□□شاوی□که‌ی
بە سزایەکی زۆرەوە ..

چاوەکانیم
بە سۆزەوە ماچ کردن ،
کە بە لەرۆزکی
لەژێر لێوی مندا
ئارامیان گرتبوو ..
سەرێکم بەرەو دواوە پاڵدا
هەست بە شەکەت بوون دەکا
ئای … ئەمە باشترە !

((ڕێگەی تەنیا هەندێ وشەم دەدەی ؟))
هاتم ماچەکانی ترم ،
بەسەری مەمکانەوە نووساند
وام لێ کرد
ماچەکە زۆر ئارەزوومەندانە پێبکەنێ
کە …
لەوەی دادیدەپۆشی داماڵڕابوو
درەختی گەورەی خۆتێهەڵقورتێنیش
لەوێ بوون
بە گەڵاکانیان
مینای پەنجەرەیان
لە نزیکەوە .. نزیك
بە مەکرۆییەوە دەکوتا .

(2)
بۆ نووستوی دۆڵێ

کە ڕامبۆ ئەم قەسیدەیەی لە 1870 دا لە (برۆگرێد) بڵاوکردەوە ناونیشانێکی دیکه‌ی پێدا ، ئەم سۆناتایە ، وێنەیەکی کاریکاتێرییە بۆ شەڕ کە لەو ساڵەدا (1870) ل□ گ□□□ □□□ بوو .. لەگەڵ تێبینی ئەوەی دیارە کە ئەو سەربازە نەنووستووە ، کوژراوە .
ئەو بەرابەریەش لە نێوان سرووشتی جوان و میهرەبان و کارەساتەکانی شەڕ دەبینرێ ، هەروه‌ها لە نێوان پەڵەی سەوز و پەڵەی خوێن .

مەزرایەکی سەوزە ،

ڕووبارێك
گۆرانی تێدا دەچڕێ ..
شێتانە
لێشاوی ئاوی سازگاری زیوین
بەسەر گیادا بڵاو دەكاتەوە ..

كه خۆر ،
لە شاخە بەرزەكانەوە دەدرەوشێتەوە
ئەوەتا دۆڵێكی بچووك
بە پڕشنگان شەپۆل دەدا ..

سەربازێكی گەنج هه یه
– دەمی كراو□ تەوە –
سەر ڕووت
ملی لە ژێر
هۆ ئەو شیناییە تازەیە دایە ..
لەناو گیادا ،
لەو سارایەدا ،
ڕەنگپەڕیو
لە پێخەفی سەوزیدا
كە ڕوناهی لێ دەگری .
درێژ بووە دەنوێ ..
پێی لە ژێر سەوزایدان
خهندهدار
وەك بزەی مناڵێكی نەخۆش دەنوێ
نا ئەو ،
لە سەرخەوشكاندنێكی سادەدایە
ئەی سرووشت !
بە گەرمی ڕایژەنە !
سەرمایەتی
ئەو بۆن و بەرامەیە
كار لە لووتی ناكەن
ئەوەتا لەژێر خۆردا دەنوێ و
دەستی ئارام لەسەر سنگی□تی
دوو كونی سووریش لەكهلهكهی ڕاستی ..

(*) ئارسەر ڕامبۆ : شاعیری بەناوبانگ و جێی سەرنجی مێژووی نوێی شیعری فەڕەنسی و جیهانی (جین نیکۆلاس ئارسەر ڕامبۆ) ، نۆڤەمبەری 1845 لەدایك بووە .

گرینگترین و سەرنجڕاکێشترین کاری نووسیبێ لە تەمەنێکی لاوی سنووردار بووە ، فیکتۆر هۆگۆ بە (منداڵیی شەکسپیر)ی چوواندوە لە بیست و یەك ساڵیدا وازی لە شیعر نووسین هێناوە .

(*) بۆ دەقە شیعرەکان بڕوانە سایتی ئەلنور..